

Aan de leden van de vaste Kamercommissie
Voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: Algemeen Overleg Armoede- en Schuldenbeleid 12 maart 2015

Amsterdam, 6 maart 2015

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 12 maart 2015 overlegt u met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het Armoedebeleid en Schulden. De Stichting Zwerfjongeren Nederland, met de coalitie 'Van de straat'¹, heeft over vier onderwerpen grote zorgen. Dit betreft (1) de belemmeringen voor (ex) dakloze jongeren om hun schulden te saneren, (2) de onmogelijkheid om een studie te volgen met studiefinanciering terwijl iemand in een schuldsaneringstraject zit (3) de onmogelijkheid om uit de wanbetalersregeling voor de zorgpremie te komen, en (4) de samenhang tussen schulden, uitschrijving uit de Basisregistratie Personen en dakloosheid onder jongeren.

Belemmeringen voor (ex)dakloze jongeren bij schuldsanering

Gemeenten stellen in hun beleidsregels eisen om in aanmerking te komen voor schuldhulpverlening. Die eisen zijn bijvoorbeeld:

- het hebben van een stabiele woon- of leefsituatie
- het hebben van een stabiel inkomen
- het alleen bieden van advies (en geen hulp) als de schuld kleiner is dan €5000
- het niet-hebben van 'achterliggende problematiek' waarvan de gemeente oordeelt dat die verhindert dat de jongere zich aan de voorwaarden van de schuldhulp kan houden.

(Ex)dakloze jongeren (18 -22 jaar) hebben gemiddeld €8995 schuld², zo blijkt uit het Cohort Onderzoek Dakloze Mensen in de G4. Zij hebben geen stabiele woon- of leefsituatie, geen stabiel inkomen met aflossingscapaciteit en veelal veel achterliggende problemen vanwege een verleden in de (gesloten) jeugdzorg, schooluitval of psychische problemen. Juist deze kwetsbare groep heeft goede begeleiding nodig om perspectief op een zelfstandige toekomst te krijgen. Budgetbegeleiding is minimaal noodzakelijk voor deze jongeren.

Wilt u de staatssecretaris vragen of zij een stimuleringsregeling wil maken voor gemeenten om kwetsbare (ex)dakloze jongeren budgetbegeleiding te gaan bieden?

Onmogelijkheid om studiefinanciering te hebben tijdens schuldsanering

¹ De coalitie 'Van de straat' bestaat uit de Stichting Zwerfjongeren Nederland, de Federatie Opvang en stichting Kamers met Kansen, met steun van Skanfonds.

² http://www.codag4.nl/derde_rapport

³ http://www.codag4.nl/derde_rapport

<http://www.rtlnieuws.nl/sites/default/files/content/documents/2014/07/05/EINDRAPPORT%20SPOOKJONGER>

Jongeren met een uitkering en een regeling voor schuldsanering (WSNP) mogen geen nieuwe schulden maken op straffe van het beëindigen van de schuldsanering. Het aanvragen van studiefinanciering houdt in dat jongeren een nieuwe (studie)schuld aangaan. De studieschuld betekent einde van de schuldsanering. Jongeren moeten daarom verplicht drie jaar wachten met een opleiding tot de schuldsanering beëindigd is. Na die drie jaar hebben zij pas de kans een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te behalen. De regels veroorzaken dat deze jongeren veel langer dan nodig hun hand moeten ophouden bij de overheid. Juist het volgen van een opleiding vergroot de kans op een baan en een zelfstandig leven.

Wilt u de staatssecretaris vragen om gemeenten toe te staan voor deze groep jongeren opleidings- en werkervaringsplaatsen in te kopen zodanig dat dit voor jongeren geen nieuwe schulden oplevert en zij aan hun toekomst kunnen gaan werken?

Uitzichtloze wanbetalersregeling zorgpremie

Veel (ex)dakloze jongeren, zeker ook die afkomstig zijn uit de jeugdzorg, hebben geen zorgverzekering of een betalingsachterstand. De wanbetalersregeling is voor deze groep niet effectief. Veel jongeren lukt het niet om uit deze regeling te komen vanwege de onmogelijkheid de bestuurlijke extra hoge premie te betalen en tegelijkertijd de eerder opgelopen schuld af te betalen. Voor jongeren is dit een onneembare hindernis. Een oplossing zou gevonden kunnen worden in afspraken tussen verzekeraars en gemeenten, waarbij de gemeenten budgetbeheer en de collectieve verzekeringspolis garanderen en verzekeraars de schuld van jongeren van 18-22 jaar kwijtschelden.

Wilt u de staatssecretaris vragen om in overleg met gemeenten en zorgverzekeraars te komen tot preventieve en curatieve maatregelen, als hierboven geschetst, om kwetsbare jongeren van 18-22 jaar uit de wanbetalersregeling van de zorgpremie te krijgen?

Schulden, spookjongeren en dakloosheid

Uit onderzoek is gebleken dat jongeren uitgeschreven worden door hun ouders uit de Basisregistratie Personen³. De ouders willen niet geconfronteerd worden met deurwaarders aan hun deur voor schulden van hun kinderen. Voor de jongeren betekent dit dat zij niet langer bestaan als burger van Nederland. Zij kunnen zich niet verzekeren voor zorg, zich niet inschrijven voor onderwijs en geen ID bewijs aanvragen. Dit leidt tot dakloosheid en criminaliteit. In Amsterdam is daarom een proef gestart (onderdeel van het project "Warme Front Office" van het ministerie van BZK) om jongeren een beperkte periode een briefadres via een hulpinstantie te verlenen, zodanig dat zij hun administratieve bestaan op orde kunnen krijgen.

Wilt u de staatssecretaris vragen om de resultaten van dit project landelijke bekend te maken en gemeenten op te roepen dit voorbeeld in te voeren in de praktijk?

Bij vragen over deze brief kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Hella Masuger
Directeur Stichting Zwerfjongeren Nederland
Tel 06-44490221